



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
BAŞKANLIĞI**

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dözzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır

İÇİNDEKİLER

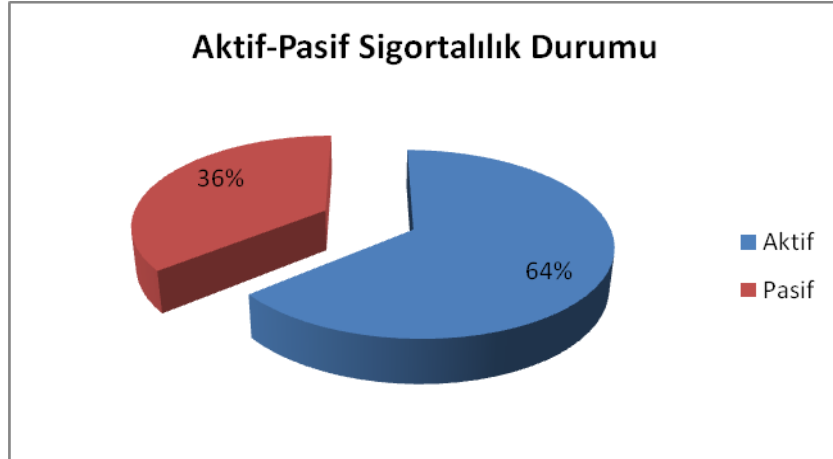
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI HAKKINDA BİLGİ.....	1
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	4
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	4
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	5
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	6
DENETİM GÖRÜŞÜ.....	23

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI HAKKINDA BİLGİ

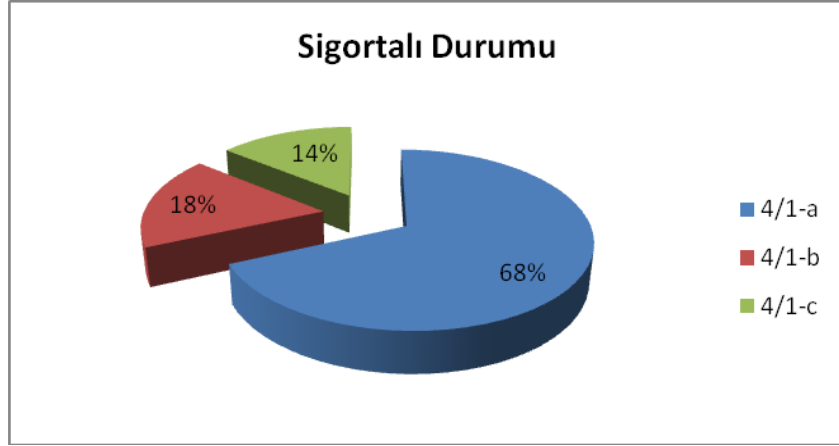
Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı, BAĞ-KUR Genel Müdürlüğü ve T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü 20.06.2006 tarihli ve 26173 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (Kurum) çatısı altında toplanmıştır. Bu yapılanma ile Kurum hem bütçe büyüklüğü hem de paydaşlarının sayısı ve çeşitliliği açısından Türk kamu mali sisteminde ağırlığı olan kamu idarelerinden biri haline gelmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili kuruluşu olan Kurum, 5502 sayılı Kanuna göre merkezi Ankara'da olan, kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali açıdan özerk, 5502 sayılı Kanunda hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabi bir kamu idaresidir.

Kurumun 2012 yılı Kasım ayına ait aktif ve pasif sigortalı sayılarına ilişkin veriler şu şekildedir: Aktif sigortalı (prim ödeyenler) sayısı 18.431.764, pasif (emekli) sigortalı sayısı ise 10.338.337'dir. Aktif pasif oranı 1,78'dir. (Aktif pasif oranı kişi sayısı üzerinden hesaplanmıştır.)



2012 yılı Kasım ayı verilerine göre toplam 18.431.764 aktif sigortalıdan 12.603.647 kişi 4/1-a, 3.205.402 kişi 4/1-b ve 2.622.715 kişi ise 4/1-c kapsamında bulunmaktadır.

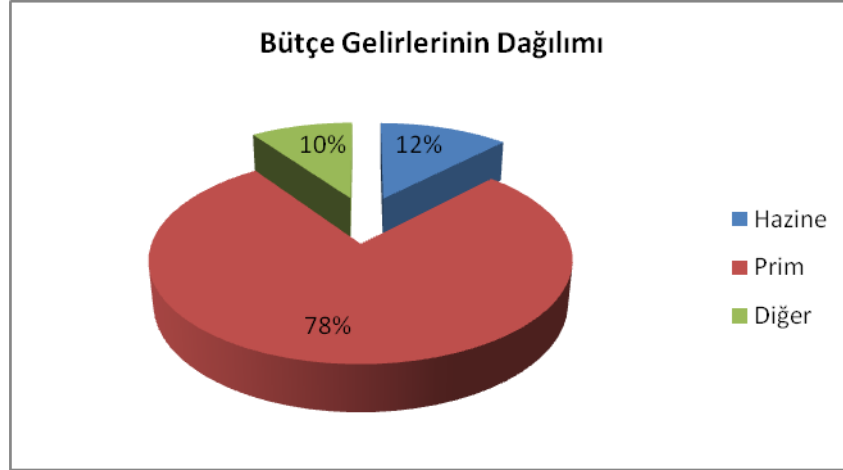


Kurumun 2012 yılı bütçesinde; bütçe giderinin 158.746.026.000 TL, bütçe gelirin ise 133.247.731.000 TL olması öngörülmüştür. Gelir bütçesi içerisinde prim gelirlerinin 93.515.266.000 TL olacağı, gider bütçesi içerisinde ise emekli aylıkları ve sağlığa ilişkin kalemlerin de yer aldığı cari transferlerin 156.706.618.000 TL olacağı tahmin edilmiştir.

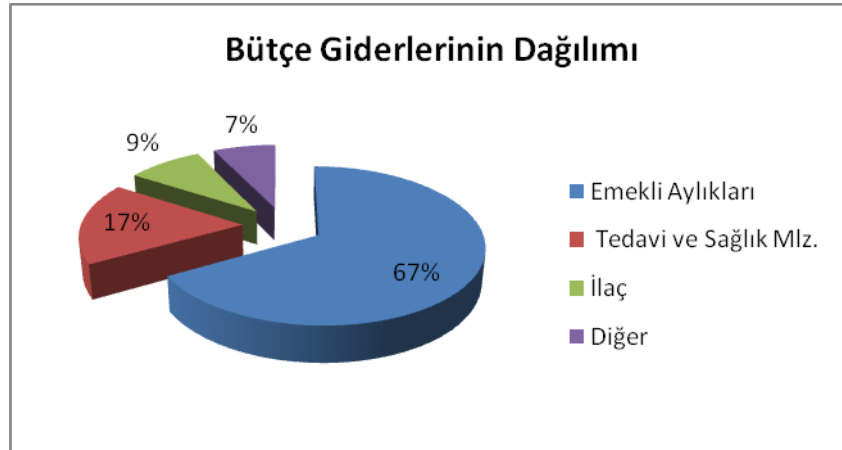
Kurumdan alınan bütçe gelirleri ve giderleri tablosuna göre ise; 2012 yılında toplam gider 158.858.845.643,90 TL, toplam gelir ise 176.642.262.892,40 TL olarak gerçekleşmiştir.

Gelir kalemleri içerisinde bulunan ve finansman açığı, devlet katkısı ve teşvikler kapsamında yapılan ödemeler ile ek ödemeler ve faturalı ödemeleri bünyesinde barındıran hazine yardımları, Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosunda yer aldığı üzere, 21.623.168.444,84 TL tutarında olup toplam gelir kalemlerinin yaklaşık % 12'lik kısmına denk gelmektedir.

Kurumun 2012 yılı bütçe gelirleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde hazine yardımları hariç toplam gelirlerinin 155.019.094.447,56 TL olduğu görülmektedir. Bu gelirlerin 137.896.482.356,01 TL'lik bölümünü Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması tablosunda "02 kodu" ile gösterilen ve Kurumun asli gelirlerini oluşturan sigortalılardan alınan gelirler oluşturmaktadır. Bu bağlamda, toplam gelirler (Hazine yardımı dâhil) içerisinde sigortalılardan elde edilen gelirlerin payı yaklaşık %78 olmaktadır.



Kurumun 2012 yılı bütçe giderlerine bakıldığında ise, gider kalemleri içerisinde Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Aylığı Ödemelerinin 106.156.059.983,75 TL'ye denk geldiğini ve toplam giderler içerisinde yaklaşık % 67'lik bir paya sahip olduğunu görmekteyiz. Bunu takiben, Emeklilerin ve Diğer Hak Sahiplerinin Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri için 27.374.468.991,95 TL, Sosyal Güvenliği Olanların İlaç Giderleri için ise 13.882.671.888,90 TL harcama yapılmıştır. Tedavi giderlerinin toplam bütçe içerisindeki payı ise yaklaşık % 26'lık bir orana sahiptir. Aylıklar ile sağlık giderlerinin toplam gider içerisindeki payı yaklaşık % 93'e denk gelmektedir.



KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8 inci maddesine dayanarak hazırlanan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya sunulan belgeler aşağıda yer almaktadır:

1) Birleştirilmiş veriler defteri.

2) Geçici ve kesin mizan.

3) Bilanço

4) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;

a) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

b) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

5) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim, yukarıda sayılan belgeler ile anılan usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Kurum yönetimi; tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kanun, 6085 sayılı Kanun, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetim, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Denetim, söz konusu mali rapor ve tablolar üzerinden ve Kurumun faaliyet alanlarına, iş ve işlemlerine göre gerçekleştirilmiş ve bu kapsamda yapılan inceleme ve değerlendirmelere denetim görüşünün dayanakları olarak raporda yer verilmiştir. Denetim görüşünün dayanakları olan ve raporda yer verilen bulgular; mali rapor ve tabloları etkileyen bulgular ve uygunluğa ilişkin bulgular olmak üzere iki kategoride sınıflandırılmış ve aşağıda belirtilmiştir.

A) Mali Rapor ve Tabloları Etkileyen Bulgular

1. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel sağlık Sigortası Kanununun 93 üncü maddesi gereği Kurumun prim ve diğer alacakları ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak on yıllık zamanaşımına tabidir. Kurumdan alınan verilerin incelenmesinde, 2003 yılı öncesi döneme ilişkin prim, işsizlik sigortası, idari para cezası, eğitime katkı payı, özel işlem vergisi ve damga vergisinden doğan toplam 1.978.649.098,36 - TL kurum alacaklarının zamanaşımına uğratıldığı görülmüştür.

Kurum, raporda tahsil edilmediği ifade edilen 1.978.649.098.36 TL Kurum alacağının tamamının değil belli bir kısmının terkin edilmesi gereken bir alacak olabileceği ve öncelikle terkin işlemlerinin yapılmasını müteakip varsa tahsil edilmeyen ve zaman aşımına girmiş alacağın tespiti mümkün olabileceği gerekçeleriyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

2. İşverenler; istihdam ettikleri kişilerin hizmet ve prime esas kazançlarını 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi gereği eksiksiz olarak Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Bu kapsamda, aktif büyüklüğüne göre ilk beş bankadan 2012 yılında kendisine maaş ödemesi yapılan kişiler ile bu kişilere hangi işveren tarafından, hangi dönemde ve hangi tutarda söz konusu ödemenin yapıldığını gösteren veriler üzerinden yapılan incelemelerde, bazı kişilerin hizmetlerinin hiç bildirilmediği ve bazılarının ise kazançlarının eksik bildirildiği görülmüştür. İşverenlerce istihdam ettikleri kişilerin hizmetlerinin eksik veya hiç bildirilmemesi sonucu ortaya çıkan prim kaybı toplam 571.408.706,31 - TL olarak hesaplanmıştır.

Kurum, 5510 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ve 80 inci maddesini gerekçe göstererek söz konusu hesaplamaların doğru olmayacağını ifade ederek bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir

3. 5510 sayılı Kanun geçici 14 üncü maddesi ve 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine göre 4/1-a ve 4/1-c kapsamında yaşlılık aylığı alan kişiler 4/1-b'li olarak çalıştıkları takdirde emekli aylıklarından 2012 yılı için % 15 Sosyal Güvenlik Destekleme Primi kesintisi yapılması gerekmektedir. Yapılan denetimlerde Kurumda bulunan kayıtlar ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından tutulan Merkezi Sicil Kayıt Sistemi kayıtlarının karşılaştırılması sonucu bazı kişilerin şirket ortağı olarak 4/1-b kapsamında çalışmalarına rağmen bu kişilerden 2.177.163,86 TL tutarında Sosyal Güvenlik Destek Primi (SGDP) kesintisi yapılmadığı görülmüştür.

Kurum; 1.015 kişinin TC kimlik numarası ile yapılan sorgulamada 692 kişinin SGDP tescil kaydının yapıldığını, 323 kişinin ise SGDP tescil kaydının bulunmadığını, SGDP tescil kaydı bulunmayan kişilerin tescil kayıtlarına ilişkin yapılan incelemelerde Vergi Dairesi Otomasyon projesi (VEDOP) programında vergi başlangıç ve bitiş tarihlerinin görülmediği yani herhangi bir vergi kaydına rastlanılmadığını ifade ederek bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

4. Spor kulüpleri; sözleşme imzaladıkları sporcu ve teknik adamların hizmetlerini ve prime esas kazançlarını 5510 sayılı Kanununun 86 ncı maddesi gereği eksiksiz olarak Kuruma bildirmekle yükümlü olup, yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere Kanununun 102 nci maddesi gereği idari para cezası uygulanması gerekmektedir. Bu kapsamda, Futbol, Basketbol ve Voleybol Federasyonlarından kulüplerle sporcu ve teknik adamlar arasında imzalanmış sözleşme örnekleri ve Kurum kayıtlarında söz konusu hizmetler ve prime esas kazançlar üzerinde yapılan denetimlerde bazı sporcu ve teknik adamların hizmetlerinin hiç bildirilmediği, bazılarının ise kazançlarının eksik bildirildiği görülmüştür. Bu kusurlu davranışlar nedeniyle Kurumun 10.478.365,30 TL tutarında prim kaybına uğradığı ve bu kusurlu davranışlara uygulanması gereken 10.286.946,00 TL tutarında idari para cezasının Kurum tarafından uygulanmadığı tespit edilmiştir.

Kurum, durumu tespit ettiğini ancak cezayı değil rehberliği esas alan bir anlayışla söz konusu duruma yaklaştığını belirterek bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

5. 5510 sayılı kanununun 80 inci maddesine göre 4-1/b maddesine tabi işverenler; 4/1-a kapsamında sigortalı olarak çalıştırdıkları kişiler için bildirilen aylık prime esas kazanç tutarından daha az prim beyanında bulunamazlar. Bu kapsamda 4773-6910-6911-6920-7111-8623 numaralı işkollarına ilişkin yapılan incelemelerde; 5510 sayılı kanununun 4-1/b

maddesine tabi bazı işverenlerin aynı işyerinde 4/1-a kapsamında sigortalı olarak çalıştırdıkları kişiler için Kuruma bildirilen aylık prime esas kazanç tutarının altında bir kazanç üzerinden prim beyanı yapmaları Kurum gelirlerinin 3.867.050,49 TL tutarında eksik gösterilmesi ile sonuçlandığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir

6. Dizi oyuncularının 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının a bendi kapsamında sigortalı olarak tescil edilmeleri gerekmektedir. Uygulamada dizi oyuncularının, bir eser sözleşmesinin tarafıymış gibi Serbest Meslek Makbuzu (SMM) düzenledikleri, yapımcıların SMM karşılığında hizmet satın alıyormuş gibi bu sanatçılar için sigortalı işe giriş bildirgesi vermeyerek, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının a bendi (4-1-a) kapsamında sigortalılık tesis ettirmedikleri, bu kişilerin 5510 sayılı Kanununun 4'üncü maddesinin 1 inci fıkrasının b bendi kapsamında sigortalı oldukları görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

7. 5510 sayılı Kanununun 5 inci maddesi uyarınca; Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler, 4/a kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanır. İŞKUR Genel Müdürlüğünden resmi yazı ile istenen kursiyerlerin listesi ve kursiyerler için iş kazası ve meslek hastalığı primlerinin tescil tahakkuk ve ödeme işlemlerinin incelenmesi sonucu 2012 yılı Ocak – Eylül ayları arasında 42.494 kişi için 385.509,15 TL tutarında bir aylık kısa vadeli sigorta kolları priminin yatırılmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

8. 5510 sayılı Kanununun 87 nci maddesinin c bendine göre; anılan Kanunun uygulanmasında kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası ve isteğe bağlı sigortalılık bakımından; aynı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan kişiler için primi yılı merkezî yönetim bütçesinden karşılanmak üzere ilgili kamu idareleri prim ödeme yükümlüsüdür. Yapılan incelemelerde prim ödeme yükümlüsü

konumunda bulunan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında olan alacakların takibinde tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun gelir tahakkukunun yapılmadığı, tahakkuku yapılan tutarların ise ilgili kamu idaresinden tahsil edilmediği görülmüştür. 2012 yılı ile ilgili 1.700.135.853,54 TL' lik prim alacağının aylık olarak tahakkuku yapılması gerekirken, 12.12.2012 tarihinde 2012 yılının tümü için tek seferde tahakkuk kaydının yapıldığı tespit edilmiştir. Öte yandan prim ödeme yükümlüsü olan ilgili kamu idaresinden 1.700.135.853,54 TL tutarında prim alacağına yönelik herhangi bir tahsilatın yapılmadığı da görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiş ve 2013 yılında gerekli düzeltmelerin/işlemlerin yapıldığı görülmüştür

9.1. 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 7 nci ve 10 uncu maddelerinde düzenlenen işveren prim teşviki hükümlerinden yararlanabilmek için çalışanların 18 yaşından büyük olması gerekmektedir. Bu çerçevede Kurum veri kaynağından alınan tabloların incelenmesinde, 18 yaşından küçük çalışanlar için teşvik hükmünden yararlanan işverenlerin bulunduğu ve 148.509,58 TL tutarında yersiz prim indirimi uygulandığı görülmüştür.

9.2. 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinde düzenlenen işveren prim teşviki hükümlerinden işverenlerin yararlanabilmesi için erkek sigortalının işe alındığı tarih itibariyle 29 yaşından küçük olması gerekmektedir. Konuya ilişkin Kurum veri kaynağından alınan tabloların incelenmesi neticesinde, işe giriş tarihi itibariyle 29 yaşından büyük erkek çalışanlar için teşvik hükmünden yararlanan işverenlerin bulunduğu ve 1.907.992,22 TL tutarında yersiz prim indirimi uygulandığı görülmüştür.

9.3. 4447 sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesinde düzenlenen işveren prim teşviki uygulamasından en fazla altı ay süreyle yararlanılabilmektedir. Konu kapsamında teşvik hükümlerinden yararlanan işverenlere ilişkin Kurum veri kaynağından çekilen tabloların incelenmesi neticesinde, söz konusu teşvik hükmünden altı aydan fazla yararlanan işverenlerin bulunduğu ve 4.065.500,19 TL tutarında yersiz prim indirimi uygulandığı görülmüştür.

9.4. 4447 sayılı Kanunun 50 nci, geçici 7 nci, geçici 9 uncu ve geçici 10 uncu maddelerinde düzenlenen işveren prim teşviki hükümlerinden yararlanabilmesi ilave istihdam şartına bağlıdır. Konu kapsamında teşvik hükümlerinden yararlanan işverenlere ilişkin Kurum veri kaynağından çekilen tabloların incelenmesi neticesinde, madde hükümlerinde ifade edilen ilave istihdam şartını yerine getirmemelerine rağmen teşvik

hükümlerinden yararlanan işverenlerin bulunduğu ve 14.190.248,27 TL tutarında yersiz prim indirimi uygulandığı görülmüştür.

9.5. 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinde düzenlenen işveren prim teşviki hükümlerinden işe giriş tarihi 30.06.2010' dan sonra olan sigortalılar için yararlanılamaz. Bu çerçevede teşvik hükümlerinden yararlanan işverenlere ilişkin Kurum veri kaynağından çekilen tabloların incelenmesi neticesinde, işe giriş tarihi 30.06.2010'dan sonra olan sigortalılar için teşvik hükmünden yararlanan işverenlerin bulunduğu ve 140.746,75 TL tutarında yersiz prim indirimi uygulandığı görülmüştür.

9.6. 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinde düzenlenen işveren prim teşviki hükümlerinden 2008/Ocak ila 2008/Haziran veya 2008/Aralık ila 2009/Ocak aylarına ilişkin Aylık Prim Hizmet Bildirgesinde kayıtlı sigortalılar için yararlanılamaz. Bu kapsamda teşvik hükümlerinden yararlanan işverenlere ilişkin Kurum veri kaynağından çekilen tabloların incelenmesi neticesinde, 2008/Ocak ila 2008/Haziran veya 2008/Aralık ila 2009/Ocak aylarına ilişkin Kuruma verilen aylık prim hizmet belgelerinde kayıtlı olan sigortalılar için teşvik hükmünden yararlanan işverenlerin bulunduğu ve 62.524,10 TL tutarında yersiz prim indirimi uygulandığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara 9.2. nolu maddede gösterilen bazı kayıtlar dışında iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir. Kurum; 9.2. 29 Yaşından Büyük Erkek Sigortalıları için Prim Teşvikinden Yararlanılması” başlıklı maddesinin ekinde yer alan tabloda bazı kayıtların 29 yaşından küçük olan erkek sigortalıları içerdiğini, dolayısıyla bu kayıtlar için teşvikten yersiz yararlanma durumunun söz konusu olmadığı gerekçesiyle bulgumuzda belirtilen bu hususa iştirak etmemektedir

10. 5510 sayılı Kanunun “Kurumca verilecek idari para cezaları” başlıklı 102 nci maddesinde belirtilen durumlarda ilgililere yine aynı maddede belirtilen tutarlarda idari para cezası uygulanması gerekmektedir. Yapılan incelemelerde; 47.492 işverene, Kurum tarafından Kurum veri tabanında yer alan çeşitli nedenlerle anılan Kanun maddesi kapsamında 145.662.107,00 TL tutarında idari para cezası uygulanması gerekirken söz konusu idari para cezalarının uygulanmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

11. Kayıt dışı işçi çalıştıran ve bu sebeple idari para cezası uygulanan işverenler 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde öngörülen işveren prim teşvikinden bir yıl geçmeden yararlanamaz. Kurum veri kaynağından alınan kayıt dışı işçi çalıştırma nedeniyle idari para cezası uygulanan işyerleri tablosu ile 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde düzenlenen % 5 oranında prim teşvikinden yararlanan işyerleri tablosunun birlikte incelenmesi neticesinde; çalıştırdığı işçileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işverenlerin bir yıllık süre geçmeden 5510 Kanun numarasıyla giriş yaparak prim teşvikinden yararlanabildiği ve 59.104.848,24 TL tutarında yersiz prim indirimi uygulandığı görülmüştür.

Kurum; kayıt dışı sigortalı çalıştırdığının tespit edilmesi nedeniyle beş puanlık prim indiriminden yasaklı hale gelen işverenlerin sosyal güvenlik il müdürlüğünde görevli memurlara açık olan 10.PRİM İNDİRİMİNDEN BİR YIL SÜREYLE YARARLANAMAYACAK İŞY. GİRİŞ ekranı vasıtasıyla sisteme tanımlandığını ve sisteme tanımlanan işyerlerinin, kullanıcılar tarafından girilen bir yıllık süre zarfında beş puanlık prim indiriminden yararlanmalarına sistem tarafından izin verilmediği gerekçesiyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

12. İşverenler; 4/1-a kapsamında sigortalı olarak çalıştırdıkları kişileri 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen süreler içerisinde Kuruma bildirmekle yükümlü olup yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere Kanunun 102 nci maddesi gereği idari para cezası uygulanması gerekmektedir. Yapılan incelemelerde; işverenlere, 4/1-a kapsamında sigortalı olarak çalıştırdıkları toplam 146.328 kişi için işe giriş bildirgesi vermemelerine rağmen her bir sigortalı için uygulanması gereken aylık asgari ücret tutarındaki idari para cezasının uygulanmadığı ve bu durumun Kurum gelirlerinin 133.471.152,00 TL tutarında eksik gösterilmesine neden olduğu görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

13. İşverenler; 4/1-a kapsamında sigortalı olarak çalıştırdıkları kişilerin herhangi bir nedenle işten ayrılmaları halinde 5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen süreler içerisinde söz konusu durumu Kuruma bildirmekle yükümlü olup yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere Kanunun 102 nci maddesi gereği idari para cezası uygulanması gerekmektedir. Yapılan incelemelerde; işverenlere 4/1-a kapsamında sigortalı olarak çalıştırdıkları toplam 241.786 kişi için işten ayrılmalarına rağmen işten ayrılış bildirgesini

vermemeleri nedeni ile her bir sigortalı için uygulanması gereken aylık asgari ücretin onda biri tutarındaki idari para cezasının uygulanmadığı ve bu durumun Kurum gelirlerinin 21.434.328,90 TL tutarında eksik gösterilmesine neden olduğu görülmüştür.

Kurum; 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılardan 241.786 kişinin işten ayrılış bildirgesinin geç verilmesi nedeniyle idari para cezası verilmediği hususu Kurumsal ve Sosyal Sigorta Yazılımları Daire Başkanlığına incelettirilmekte olduğunu; ancak bunlardan 62.363 kaydın İŞKUR kursiyeri olduğu yukarıdaki açıklamalar gereğince bu sigortalılar için işten ayrılış bildirgesi alınmadığından idari para cezasının oluşmadığı gerekçesiyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

14. Kurumun prim borcu ve diğer alacaklarına karşı kamu kurumları ile özel ve tüzel kişilerden devraldığı taşınmazlar üzerinde yapılan inceleme neticesinde, son 10 yıl (01.01.2002-31.10.2012) içerisinde Kurum tarafından prim borçlarına karşılık toplam 68 adet taşınmaz mal alındığı görülmüştür. Kurumun 31.05.2012 tarihine kadar 5502 sayılı Kanunu'nun 35 inci maddesi gereği görevlendirildiği hizmetlerin gereği ve bağışlar dışında taşınmaz edinmesi mümkün değildi. Bu kapsamda Kurum, 31.05.2012 tarihine kadar toplam 21 adet taşınmazı görevlendirildiği hizmetle sınırlı olarak almıştır. Bu taşınmazların tamamı Sosyal Güvenlik Kurumu hizmet binası yapımı amacıyla alınmıştır.

Ancak 31.05.2012 tarihinde yapılan yasal düzenlemeyle beraber Kurum artık görevlendirildiği hizmetlerle sınırlı kalmaksızın belirli şartlar dâhilinde alacaklarına karşılık taşınmaz satın alabilme imkânına kavuşmuştur. 5510 sayılı Kanununun geçici 41 inci maddesi yürürlüğe girmeden önce son 10 yılda toplam 21 adet taşınmaz prim borcuna karşılık Kurumca alınmış iken, yasanın yürürlüğe girmesinden sadece 5 ay gibi kısa bir süre içerisinde 47 adet taşınmaz Kurum alacakları karşılığı olarak Kurum kayıtlarına girmiştir. Örneğin Bursa ilinde bulunan A Firması ve B Firmasına ait 40 adet taşınmazın geçici 41 inci madde gereğince oluşturulan komisyon tarafından satış kabiliyetlerinin (arsaların büyük ve yapıların çok sayıda olması) düşük olabileceğinin belirtilmesine rağmen, üzerindeki fabrika ve müstemilatıyla birlikte yaklaşık 295 milyon TL tutarında sosyal güvenlik prim borcu alacağına karşılık alındığı görülmektedir.

Kurum, bulguya bir cevap göndermekle birlikte eleştiri konusu edilen hususlara cevabında hiç yer vermemiştir.

15. Kurum taşınmazlarının üçüncü kişiler tarafından kullanılması karşılığında bedel alınması ve mali tablolarda gösterilmesi gerekir. Kurum hesaplarının incelenmesi neticesinde; Bursa İlinin, Nilüfer, Yıldırım ve Kestel İlçelerinde bulunan toplam 40 adet taşınmazın, 6322 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 33. maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 41 inci maddesi uyarınca A Firması ve B Firması tarafından sosyal güvenlik prim borçlarından mahsup edilmek üzere Kuruma satıldığı görülmüştür. 31.10.2012 tarihinde tapuda Kurum adına tescil edilen taşınmazların 17.12.2012 tarihinde Kurum yetkilileri tarafından teslim alındığı, ancak taşınmazların halen satın alınan şirketler (A Firması ve B Firması) tarafından bedelsiz olarak kullanılmaya devam edildiği belirlenmiştir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

16. Kurum taşınmazlarının tahakkuk sistemine ve genel yönetim muhasebe yönetmeliği ilkelerine uygun olarak mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir. Kurum prim borcu ve diğer alacaklarına karşı kamu kurumları ile özel ve tüzel kişilerden devraldığı 68 adet taşınmaz üzerinde yapılan incelemede, taşınmazların Kurum tarafından muhasebe standartlarına uygun olarak kayıt altına alınmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara kısmen iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

17. Kamu idarelerinin muhasebe birimleri tarafından muhasebe işlemleri, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında "1" den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırılarak kaydedilir. Kurum 01.01.2012-31.08.2012 dönemine ilişkin sekiz aylık yevmiye defterleri 28.09.2012 ve 13.03.2013 tarihlerinde iki kez temin edilerek aynı döneme ilişkin farklı tarihlerde alınan yevmiye verileri incelenmiştir.

Her iki veri arasındaki kayıt farklılıklarının tespiti amacıyla çıkarılan iki ayrı mizan üzerinden her bir ana hesabın toplam tutarları ve bu hesaplara yapılan kayıt sayıları itibariyle incelemeler yapılmış ve şu hususlar tespit edilmiştir:

- Bazı hesaplarda kayıt sayısı aynı iken borç ya da alacak tutarı değişmiştir. (165,303)
- Bazı hesaplarda kayıt sayısı aynı iken hem borç hem de alacak tutarı değişmiştir. (120,139)
- Bazı hesaplarda kayıt sayısı ile birlikte borç ya da alacak tutarı değişmiştir. (160,397,630,800,805)
- Bazı hesaplarda kayıt sayısı ile birlikte hem borç hem de alacak tutarı değişmiştir. (102,108,140,333,600)

Kurum, bütün bu hataların mevcut sistem mantığı içinde doğrudan kayıtların düzeltilmesinden başka her hangi bir yolu bulunmadığı gerekçesi ile bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

18. Bir muhasebe kaydı ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilir. Ancak, Mali Yönetim Otomasyon Sistemi Projesi (MOSİP) sisteminde muhasebe birimleri tarafından yapılan hatalı kayıtlar, merkez muhasebe birimi tarafından geçmişe yönelik olarak ilgili kaydın silinmesi suretiyle düzeltilmektedir. Kurum 2012 yılına ilişkin yevmiye verilerinin incelenmesi sonucunda, Kurum tarafından farklı tarihlerde gönderilen sekiz aylık verilerden ilkinde 7870 adet, ikincisinde 7877 adet, 12 aylık veride ise 8101 adet kurum yevmiye numarasının eksik olduğu görülmüştür.

Kurum, hatalı kaydın silinmesi veya mevcut kaydın güncellenmesinin kesinlikle söz konusu olmadığını ve değişen kayıtlarla ilgili eski hatalı kayıtların halen veri tabanında muhafaza edildiği gerekçeleri ile bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

19. Kamu idarelerinin faaliyetleri, belirli dönemlerde raporlanır ve her dönemin faaliyet sonuçları diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanır. Kurum tarafından geçmiş dönemlerde yapılan ve 2012 yılı bütçe geliri ile bütçe gideri arasındaki farkı yansıtan 17.783.417.248,50 TL tutarındaki tahsilatlar ilgili yılın bütçe gelirlerine aktarılmayıp, emanet hesaplarında tutulmuş, 2012 yılında ise toplu olarak bütçe gelirlerine aktarılmıştır. Söz konusu

durumun mali tablolara yansımaları, 800 Bütçe Gelirleri Hesabının 17.783.417.248,50 TL tutarında fazla gösterilmesi şeklinde ortaya çıktığı görülmüştür.

Kurum, Kurum mizanına dayalı olarak düzenlenen bütçe uygulama sonuçları tablosuna bakıldığında da, bütçe gelirlerinin gerçeği yansıtmadığı gibi bir sonuca ulaşamayacağını gerekçe göstererek bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

20. Kurumun Muhasebe Yönergesinde (Yönerge) hüküm bulunmayan hallerde Merkezi Yönetim Bütçe Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uygulanır. Kurum detaylı hesap planında genel yönetim kapsamındaki idarelerin uymakla yükümlü oldukları detaylı hesap planı dikkate alınır. Kurum tarafından MOSİP üzerinde gerçekleştirilen muhasebe işlemlerinde Yönergede yer alan hesap planına ve konuya ilişkin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre hareket edilmediği yapılan incelemelerde tespit edilmiştir. Kurum detaylı hesap planının Maliye Bakanlığı uygun görüşü olmadan hazırlanmış ve muhasebe yönergesinin Bakanlık onayı olmadan değiştirilmiş olması, ilave olarak, kurum hesaplarının hatalı kullanılması, yeterli, anlaşılır, tam, hesap verebilirlik ve şeffaflığı sağlayacak seviyede detaylı hesap planının oluşturulmamış olması ve MOSİP programını kullanan kişilerin muhasebe bilgilerinin zayıf olması sorunların temel kaynağıdır. Bu durumun, Kurum mali tablolarının bir bütün olarak hatalı olmasına, kıyaslamaya imkân vermeyecek şekilde hazırlanmasına ve mali tablolar içerisinde yer alan birçok kalemin de gerçeği yansıtmamasına neden olduğu görülmüştür.

Kurum, yapılan tüm çalışmaların en önemli sonucunun muhasebe sistemini sadece bir kayıt sistemi olmaktan çıkararak mali olayları yöneten bir sistem haline getirmesi olduğu gerekçesiyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

21. Kurumun 2012 mali tabloları incelenmesinde; 197 Sayım Noksanları hesabının Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği 55 inci maddesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Muhasebe Yönergesi 18 inci maddesinde ifadesini bulan şekliyle kullanılmadığı görülmüştür. Mezkur Yönetmelik maddelerinde hesabın açıkça nakit ve nakit benzeri likit varlıklardaki sayım noksanları vuku bulduğunda kullanılacağı ve noksanlığın tespit edilmesinden sonra kısa vadede sorumluların tespit edilerek 197 Sayım Noksanları hesabından çıkış yapılması ve sorumlulara sorumlulukları ölçüsünde kişi borcu çıkartılarak 140 Kişilerden Alacaklar hesabına devredilmesi gerekirken, Kurumun noksanları takip

etmeyerek herhangi bir şekilde kaybolan nakit ve diğer dönen varlıklarla ilgili sorumluluk tesis ettirmediği tespit edilmiştir. Kurum 2012 Bilançosu incelendiğinde 197 Sayım Noksanları hesabının bakiyesi olan 40.426.952,25 TL tutarında varlığın kaybolduğu, kayıplarla ilgili sorumluların da belirlenmediği anlaşılmaktadır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

22. Mali yılın bitimine kadar fiilen yapılmış olan ödemelerden mahsup edilememiş olanların mahsup işlemleri, ödenekleri saklı tutulmak suretiyle, mali yılın bitimini izleyen bir ay içinde yapılır. (Zorunlu hallerde bu süre, Bakanlık tarafından bütçe giderleri için bir ay, diğer işlemlerde beş ayı geçmemek üzere uzatılabilir.) Bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen avans ve kredilerden mahsup dönemine aktarılan tutarlar söz konusu hesap grubu içinde yer alan “165 Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı”nda izlenir. Buna göre; “165 Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı” mali yılın sonunda açılmakta ve en geç mahsup döneminin sonunda kapatılmaktadır. Dolayısıyla 165 no.lu hesabın en geç Ocak ayı sonunda kapatılmış olması gerekmektedir. Ancak, Kurum 2012 yılına ilişkin aylık mizanların incelenmesi sonucunda 165 no.lu hesabın borç bakiyesi verdiği görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

23. Kurum ile özel Sağlık Hizmet Sunucuları (SHS) arasında imzalanan sağlık hizmeti satın alım sözleşmesinin 6.2.1 nolu maddesine göre, SHS’ler, Kurum tarafından çıkarılan mevzuat hükümlerine uymakla yükümlüdür. Ancak aktif büyüklüğüne göre ilk beş bankadan alınan kredi kartı verileri ile MEDULA hastane verilerinin veritabanı teknikleri kullanılarak karşılaştırılması sonucu, toplam 403 adet SHS’nin, ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenen orandan fazla ilave ücret aldığı ve söz konusu işlemler için sağlık hizmeti satın alım sözleşmesine göre tahakkuk ettirilmesi gereken toplam 114.217.451,00 TL ceza tutarı uygulanmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususların araştırıldığı ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

B) Uygunluğa İlişkin Bulgular

24. Sağlık Uygulama Tebliğinin (SUT) Tıbbi Malzeme Temini ve Ödeme Esasları başlıklı 7 nci maddesinde ortez, protez, tıbbî araç ve gereç, kişi kullanımına mahsus tıbbî cihaz, tıbbî sarf, basit sıhhi sarf ve iyileştirici nitelikteki tıbbî sarf malzemelerin tıbbi malzeme kapsamında değerlendirileceği ifade edilmiştir. Kurumun 2012 yılında yaklaşık 2 milyar 200 milyon TL 'lik bir tutarı SHS'lerde kullanılan tıbbi malzemeler için ödediği MEDULA kayıtlarından anlaşılmaktadır. Bu tutarın içinde yaklaşık 150.000 adet farklı malzeme bulunmaktadır. Yukarıda bahsi geçen tutarın yaklaşık 2 milyar TL'sini, yani %90'ını, 30.000 farklı malzeme oluşturmaktadır.

Serbest kodsuz olarak girilen malzemeler için sadece vakıf üniversitelerine bağlı hastaneler ile özel SHS'ler faturalarında inceleme yapılmakta, devlet üniversiteleri ve Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde ise hiç bir kontrol yapılmamakta, tamamen bu hastanelerin beyanı esas alınarak alış fiyatları üzerinden hesaplanan tutarlar malzeme fiyatı olarak kabul edilmektedir. Ne var ki mezkur resmi SHS'lerin kendi iç yönetiminden kaynaklı sıkıntılar (nakit sıkıntısı, ödeme vadeleri, temin edilme yöntemleri vs.) yüzünden tıbbi malzemeleri yüksek fiyatla almalarının mali külfetini söz konusu hastanelere ödemelerini en geç 15 gün içerisinde ve eksiksiz olarak yerine getiren Sosyal Güvenlik Kurumu yüklenmektedir.

Yapılan inceleme ve analizde, özel SHS'ler için uygulanan Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Ulusal Bilgi Bankası (TİTUBB) kayıtlarındaki son bir yıl içerisindeki en düşük 5 fiyat kuralı Sağlık Bakanlığı ile devlet üniversitesine bağlı hastanelerde de uygulanması durumunda Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde 68.269.544,52 TL, üniversite hastanelerinde ise 28.214.058,80 TL tutarında fark çıktığı görülmüştür. Yapılan analizde sadece ilgili ürün numarasından (barkod) en az 5 adet kayıt olan TİTUBB verileri esas alınmış; eş değer, benzer nitelik vs. hususlarına girilmemiş ve 10 TL'nin üzerinde fark çıkan kayıtlar alınmıştır. Dolayısıyla daha detaylı bir çalışmada aradaki farkın çok daha yüksek çıkacağı anlaşılmıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

24.1. Özel SHS'ler tarafından 2012 yılı içerisinde kullanılan, SUT ve eki listelerde yer almayan, örnekleme giren ve herhangi bir kesintiye tabi tutulmamış olan tıbbi malzemelerin (serbest kodsuz) ürün numaraları (barkod) esas alınarak yapılan çalışmada bazı malzemelerin SUT 'da yer alan kurallara aykırı bir şekilde işlem tarihinden önceki son bir yıl içinde TİTUBB ekranında kayıtlı en düşük 5 fiyatın Katma Değer Vergisi eklenmiş ortalamasının üzerinde bir fiyatla özel SHS' ler tarafından Kuruma fatura edilen tıbbi malzemelerin bulunduğu görülmüştür. Söz konusu incelemede barkod numarası itibariyle en az 5 fiyatı bulunan malzemeler esas alınmış; benzer nitelikte, aynı işlevsel özellikte ve aynı tıbbi sonucu verdiği kabul edilen malzemeler ihmal edilmiştir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

24.2. MEDULA kayıtları esas alınarak yapılan incelemede, SHS'lerce olması gerekenden farklı SUT kodlarından tıbbi malzeme girişleri yapıldığı ve MEDULA sisteminin buna izin verdiği görülmüştür. SHS'ler tarafından temin edilen tıbbi malzemeler, SUT eki listelerde fiyatı ile birlikte belirlenmiş olan kodlardan herhangi biri ile eşleşiyorsa bu geçerli kod ve fiyat üzerinden Kuruma fatura edilmesi gerekmektedir. Ancak, SHS'ler tarafından bu kurala riayet edilmediği tespit edilmiştir. SUT eki listelerde kodları birim fiyatı ile birlikte belirlenen tıbbi malzemelerden Sağlık Bakanlığına bağlı resmi SHS'lerce 2012 yılı içerisinde kullanılıp MEDULA sistemine daha yüksek birim fiyatlı farklı SUT kodundan girişi yapılan toplam 10.182.472,01 TL tutarındaki tıbbi malzemelerin olduğu görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

24.3. SHS'ler tarafından 2012 yılı içerisinde kullanılıp MEDULA' ya girişleri yapılan tıbbi malzeme kayıtlarının incelenmesi neticesinde, SUT eki Ek-5/E ve Ek-5/F listelerinde belirtilen kodların kapsamına girmesine rağmen MEDULA' ya serbest kodsuz malzeme olarak girişleri yapılan tıbbi malzemelerin bulunduğu görülmüştür. SUT' un 7.1 Tıbbi Malzeme Temin Esasları başlıklı maddesinin (24) numaralı fıkrası 'SUT eki EK-5/A-1, EK-5/A-2, EK-5/E, EK-5/F listelerinde yer alan malzemelerin MEDULA hastane uygulamasına serbest kodsuz malzeme olarak girilmesi halinde Kurumca bedeli karşılanmaz hükmü amirdir. Söz konusu SUT kuralı, 2012 yılına ait işlemlerin Kuruma fatura edilmesi sırasında hem resmi

sağlık kurumları hem de özel hastaneler tarafından ihlal edilmiştir. Sağlık Bakanlığına bağlı resmi sağlık kurumları tarafından 2012 yılı içerisinde kullanılıp MEDULA' ya serbest kodsuz olarak girişi yapılan ancak EK-5/E ve EK-5/F listelerinde tanımlı kodlardan birine tabii olan toplam 114.472.697,10 - TL tutarında hatalı işlem yapılmıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

24.4. SHS'ler tarafından temin edilen tıbbi malzemelere ilişkin MEDULA kayıtlarının incelenmesinde, SUT ekinde yer alan kodlardan Kuruma fatura edilen tıbbi malzemelerden bir kısmında fiyat kontrolünün sistem tarafından ya hatalı yapıldığı ya da hiç yapılmadığı görülmüştür. SUT eki listelerde birim fiyatları ile birlikte belirtilen bir malzemenin SHS'ler tarafından kullanılması durumunda, söz konusu tıbbi malzemelerin sisteme giriş yapıldıkları koda ait birim fiyatlar üzerinden (4734 sayılı Kanuna tabi olmayan resmi sağlık kurum ve kuruluşları ile özel sağlık kurum ve kuruluşları tarafından temin edilmesi halinde en çok SUT eki listelerde yer alan birim fiyatlar üzerinden) Kuruma fatura edilmesi gerekmektedir. Ancak 2012 yılı içerisinde SHS'lerce kullanılıp MEDULA sistemine girişi yapılan kodlu tıbbi malzemeler için söz konusu kontrolün yapılmayışı veya hatalı yapılması sonucu 6.856.593,65 TL tutarında hatalı işlemin MEDULA' ya girişlerinin yapıldığı tespit edilmiştir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiş ve 2013 yılında gerekli düzeltmelerin/işlemlerin yapıldığı görülmüştür.

25. Bazı ilaçların bedellerinin ödenmesi sigortalı için bir sağlık raporu düzenlenmesine bağlıdır. Söz konusu sağlık raporları hekimin veya hekimlerin hastayı muayenesi sonucu düzenlenebilmektedir. Ancak Kurum veritabanından yapılan incelemede, son bir ay içinde raporu düzenleyen sağlık tesisine hiç gitmemiş (diğer bir deyişle MEDULA Sisteminde hiç takip almamış) sigortalılar adına 2012 yılında toplam 62.919 adet sağlık raporunun düzenlendiği görülmüştür. Bu raporlar kullanılarak toplam 21.282.695,17 TL tutarında ilaç Kurumla sözleşmeli eczanelerden temin edilmiş ve bu ilaçların bedelleri Kurum tarafından karşılanmıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

26. SHS'ler tarafından sunulan yoğun bakım tedavi hizmeti ya hizmet başına ödeme yöntemi ya da SUT eki EK-9 Listesinde yer alan puanlar üzerinden Kuruma faturalandırılır. Ayrıca bu kapsamda sunulan tedavilerin Kurum tarafından geri ödenmesinde Sağlık Bakanlığının belirlediği düzenlemelere uygunluk şartı aranır. Ancak 2012 yılında özel SHS'ler tarafından MEDULA' ya iletilen yoğun bakım hizmeti işlemlerinin incelenmesinde aynı gün için bazı özel sağlık kuruluşlarının bünyelerinde bulunan yoğun bakım yatak sayısından daha fazla sayıda tanıya işlem puanı üzerinden yoğun bakım hizmetinin faturalandırdığı görülmüştür. 104 adet özel SHS tarafından 2012 yılı içerisinde Kuruma tanıya dayalı işlem puanı üzerinden faturalanan yoğun bakım hizmetlerine ilişkin işlemlerden 34.144 adedinin kapasite fazlası olduğu tespit edilmiştir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

27. MEDULA kayıtları esas alınarak yapılan çalışmada, Kurumla sözleşmeli özel SHS'lerden bazılarının 2012 yılı içerisinde SUT' un 4.2.1.B.1 maddesi uyarınca her bir hekim için belirlenen günlük azami 60 muayene sınırına uymadığı, bu sınırı aşan hastalara ait işlem bedellerinin Kuruma fatura edildiği, Kurum bilgi işlem sistemi (MEDULA)' nin söz konusu hatayı önlemediği, söz konusu işlemler için Özel SHS'ler ile 2012 yılında yapılan sözleşmenin öngördüğü cezanın uygulanmadığı görülmüştür. Her bir hekim için günlük 60 muayene (en yüksek tutarlı ilk 60 takip) doğru kabul edilmiş, bu rakamı aşan ve 1.334.933,40 TL tutarında takip toplamı bulunan muayenelerin hatalı faturalandırıldığı ve bu hatalı işlemler için tahakkuk ettirilmesi gereken toplam 9.243.763,15 TL ceza tutarının tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiştir.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

28.1. Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakıfları tarafından gerçekleştirilen gelir testi işlemlerinde aynı hanede yaşayan tüm Kişilerin bir aile olarak kabul edildiği görülmüştür. Gerek 5510 sayılı Kanunda gerekse Genel Sağlık Sigortası Kapsamında Gelir Tespiti, Tescil ve İzleme Sürecine İlişkin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte 'aile' kavramı, "aynı hane içinde yaşayan eş, evli olmayan çocuk, büyük ana ve büyük baba" olarak tanımlanmış ve aynı hanede birden fazla aile var ise her biri için ayrı test öngörülmüştür. Ancak Vakıflar tarafından gerçekleştirilen gelir testi işlemlerinde her hane bir aile olarak

kabul edilmekte ve her hane için bir test sonucu çıkarılmaktadır. Buna bağlı olarak; kişiler için genel sağlık sigortası primi tahakkuku ve prim tutarı mevzuata aykırı olarak hesaplanmış olmaktadır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

28.2. Kurumdan emekli aylığı alan kişilerin aylık miktarı hakkında Aile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bilgi verilmemesi sonucu gelir testlerin hatalı yapıldığı görülmüştür. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları gelir testi işlemlerini Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi uygulamasını kullanarak gerçekleştirmektedir. Bu uygulamaya Emekli Sandığı emeklilerinin aylıkları ve çalışan sigortalılar için de geçerli 4/a kapsamında çalışanların prime esas kazançları yansımaktadır. Diğer emeklilerin aylıkları ile çalışanların prime esas kazançları uygulamaya yansımamaktadır. Bu bağlamda Bakanlık veritabanındaki kayıtlara göre Kurumdan emekli aylığı alan veya sigortalı olan kişilerin bulunduğu haneler için Kurum veritabanındaki emekli aylık tutarları ve prime esas kazançları dahil edilmek üzere yeniden gelir testi yapılması sonucu 1.988 hane için gelir seviyelerinin olması gerekenin altında çıktığı, 1.164.722,52 TL'nin tutarında eksik tahakkuk olduğu görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

29. SUT'a göre Kurumla sözleşmeli hastaneler, yatarak tedavilerde kullandıkları ve kendi eczanelerinden temin ettikleri ilaçları Kuruma fatura ederken imalatçı/ithalatçı indirimini ile birlikte % 3,5 oranında da eczacı indirimini uygulayacaklardır. Ancak Kurum veritabanında 2012 yılı hastane ödemelerine ilişkin yapılan incelemelerde; bazı hastanelerin kullandıkları ilaçları Kuruma fatura ederken %3,5 oranındaki eczacı indirimini uygulamadıkları, bunun sonucunda Kurum tarafından söz konusu hastanelere toplam 2.625.351,89 TL tutarında hatalı ödemede bulunulduğu görülmüştür.

Kurum, SUT'un "4.4.1 - Uygulanacak indirim oranları" başlıklı bölümünün 12. Fıkrası ve SUT'un "4.2.3-Enjektabl alerji aşularının kullanım ilkeleri" başlıklı bölümün 9. fıkrasını gerekçe göstererek bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir

30. Adalet Bakanlığı tarafından tutulan UYAP sisteminden alınan kesinleşmiş yargı kararlarına ait verilerle Kurumun tahsis sistemindeki verilerin karşılaştırılması sonucu 5510

sayılı Kanununun 56 ncı maddesinde belirtilen aylık ödenemeyecek hak sahiplerine 67.267,69 TL tutarında ölüm aylığı ödendiği görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

31. Kurum 2012 yılı hesaplarının incelenmesi neticesinde, 4/1-c kapsamında yaşlılık aylığına hak kazanmalarına ve 2012 yılında yeniden 4/1-c kapsamında çalışmalarına rağmen emekli aylığı kesintisi yapılmayan kişilerin bulunduğu görülmüştür. İlgili kişilerin tespitinde 2012 yılı Temmuz ayı itibariyle 4/1-c kapsamında emekli aylığı alan kişilerin dökümü ile 4/1-c kapsamında çalışanların listesi ve emekli olduğu halde çalışanların listesi karşılaştırılmıştır. Bunun sonucunda, 2012 yılı Temmuz ayı itibariyle emekli aylığı kesintisi yapılmayan kişilere 823.646,59 TL tutarında hatalı ödeme yapıldığı anlaşılmıştır.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapıldığı/yapılacağı belirtilmektedir.

32. 5434 sayılı Kanun kapsamında ölüm aylığı alan hak sahiplerinden aylık bağlandıktan sonra sosyal güvenlik kurumuna tabi olarak çalışanlara 5434 sayılı kanununun Ek 81 inci maddesine göre ek aylık ödenmemesi gerekmektedir. Emekli Sandığı Kanununa tabi hizmetlerinden dolayı yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra bazı kişilere 5510 sayılı kanununun 4/1-b ve 4/1-a maddesi kapsamında çalışmalarına rağmen ek aylık ödenmesine devam edilmesi sonucu toplam 825.636,07 TL tutarında ödeme yapıldığı görülmüştür

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Kurumun 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı doğru ve güvenilir bilgi içermediği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinde mali rapor ve tabloları etkileyecek düzeyde kanun ve diğer hukuki düzenlemelere aykırılıklar bulunduğu kanaatine varılmıştır. Tüm bu sebeplerle Kurumun 2012 yılı mali rapor ve tablolarına olumsuz denetim görüşü verilmiştir.